

ДЕЙНОСТТА НА ПОЛИТИЧЕСКАТА ОПОЗИЦИЯ В ШУМЕНСКИЯ КРАЙ 1944–1948 г.

Васил Василев

С политическата промяна на 9.IX.1944 г. започва период в най-новата ни история, известен като „народна демокрация“. Надеждата, че управлението на Отечествения фронт ще доведе до възстановяване на всички права и свободи на българския народ и демократизиране на обществото, скоро отстъпва място на остро политическо противопоставяне и борби, на арести, насилия, на инсценирани съдебни процеси, спиране на опозиционни вестници, забраняване на политически партии.

Бурните събития, станали през 1944–1948 г., не оставят незасегнат Шумен и околните градове и села. Всички политически сили – БРП(к), БЗНС, БРСДП, НС „Звено“, имат свои организации в Шумен, Преслав, Нови пазар и т. н. Силно са представени земеделски дружби в селата, където имат широка социална опора. Поради липса на данни неизяснен остава въпросът с дейността на Демократическата партия в Шуменския край.

Като източници при написването на научното съобщение са използвани документи от ДА – Шумен, местния вестник „Освобождение“, материали от ИМ – Шумен, периодичния печат на опозиционните партии. Използвана е информация от изследванията за разглеждания период на М. Исусов, Й. Зарчев, Ж. Цветков и др.¹ В тях се разглежда предимно централният политически живот, но е отделено място и на Шуменския край, както и на други региони в България, без да се навлиза по-надълбоко в спецификата и характерните черти на политическата обстановка и съпътстващата опозиционна дейност в отделните градове и по-малки селища в страната.

През септември 1944 г. България се намира в изключи-